זון אויפגאנג — 7.44.
זון אונטערגאנג — 5.42.

די איינציקע אידישע צייטונג
אין מערב קאנאדע
עטאבלירט אין 1910
דערשיינט
יעדן טאג

אידישע ווארט
THE ISRAELITE PRESS

THE GATEWAY OF THE WEST

וועטער:
קלאר און קאלט

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910. Published DAILY

Vol. 20, No. 32. Winnipeg, Thur. February 13, 1930. Published daily except Saturday and Sunday.

דאנערשטאג טו שבט, תר"ץ.

מאקאריזוער רבי'צן פלוצלונג געשטארבן

יעווסעקציע ווערט אויפגעלייזט

קאמוניסטישע ארבעט צווישן אידן וועט אנגעפירט ווערן די-רעקט פון צענטראל קאמיטעט, לויט ראיעלער אינפארמא-ציע פון "אימא". — ווערט באטראכט ווי א גרויסע ישועה פאר אידן.

מאסקווע, פעב. 13 (איטא).— דער צענטראל קאמיטעט פון דער קאמוניסטי-שער פארטיי האט באשלאסן אויפצולייזן די יעווסעקציע, ווי דער איטא איז גע-ווארן באקאנט, פון ראיעלע קוואלן.

די ליקווידאציע ווערט שוין דורכגע-פירט אין פארלויף פון דער וואך. לויט'ן באשלוס, וועט די קאמוניסטישע ארבעט צווישן די אידן פון איצט אן אנגעפירט ווערן פון צענטראלן קאמיטעט פון קאר-מוניסטישער פארטיי דירעקט, באשטי-מענדיק א ספעציעלן אינסטרוקטאר פאר דעם דאזיקן צוועק.

דער דאזיקער באשלוס ווערט באר-טראכט ווי א גוואלדיקע ישועה פאר דער אידישער באפעלקערונג. אויף גוויסע עס איז שויך איך עקאנאמישער לאגע, ווייל אינ'ם באשלוס ווערט קלאר געזאגט, אז צווישן דער קאמוניסטישער פארטיי און דער סאוועט רעגירונג. דאס הייסט, דער ספעציעלער אינסטרוקטאר איז אוזטאראר זירט צו האבן צו טאן בלויז מיט קאמו-ניסטישע פארטיי ענינים, אבער ניט אריינצומישן זיך אין די דעקרעטן פונ'ם "צק" אדער פונ'ם "סאווארקאם", ווי די יעווסעקציע האט געטאן ווען זי האט פארטראטן די אידישע אינטערעסן.

פארלאמענט וועט הערן ווענן ליניע פון וויני-פעג צום האדסאן ים

אטאווא, פעב. 13. — דער באריכט פון דער רעגירונג ווענן א קורצן באן וועג פון ווייניפעג צום האדסאן ביי וועט ווער-שיינלאך זיין גרייט צו. דער עפענונג פון דער פארלאמענט סעסיע, ווי עס ווערט באקאנט פונ'ם איינבאן דעפארטמענט.

אינזשינערן פון דער קאנאדער נאציע-נאלער אייזנבאן האבן געארבעט אויף דראמע, געשפילט פון ניו-יארק, א י ן האפקינסאן טעאטער, און די קווינס טע-אטער טרופע פארזיכערט אז די דאזיקע אויפפירונג וועט אויסגעמען ביי קווינס טעאטער פאטראניזירט.

איינגעגאנגען אן אנטלאפונג פון דער פאליציי

אין פאלקס געצייג פון דער פאליציי פון ווינניפעג, איז אן אנטלאפונג אנגעקומען אויף דער פאליציי. אין דער פאליציי פון דעם הינז מאקאראווער רבי'ן, ר' שמואל-אבא טווערסקי, איז נעכטן 7 אוונט, כמעט פלוצלונג גע-שטארבן אין שפיטאל. — אין דער אומגליק האט פאסירט אומדערוואַרטעט פאר אלע אירע נאענטע און פריינט.

סיי איר נאמען ווי ד' מאקאראווער רבי'צן, און סיי אירע פערזענלעכע מע-לות, ווי גוטסקייט, פרומקייט און נאסט-פריינטלאכקייט — א פועל-יוצא פון דורות פון רביי'אישער טראדיציע, זי איז דא געמאכט פאפולער און באַ-ליבט אין זייער ברייטע קרייזן, באזונ-דערס צווישן די פרויען, — און טויזנ-טער מענשן ווערן היינט דערוואַרטעט צו דער לויה.

לויה היינט 3.30 נאכמיטאג

קלייגע צוקילונג לעצטן פרייטאג האט געפירט צו איר כמעט פלוצלונגדיקן טויט לעצטן אוונט

די מאקאראווער רבי'צן, ריקטלע איר מאן, וואס האט זיך דא באוועגט מיט אייניקע יארן פריער. דא האט זי דערוואַרטעט צו לעבן רואיק און דערציען איר פאמיליע, — און דער אומגליק האט פאסירט אומדערוואַרטעט פאר אלע אירע נאענטע און פריינט.

סיי איר נאמען ווי ד' מאקאראווער רבי'צן, און סיי אירע פערזענלעכע מע-לות, ווי גוטסקייט, פרומקייט און נאסט-פריינטלאכקייט — א פועל-יוצא פון איבער די איידישע שטעטלאך און פלעצן שפילן "טריאטער" אין שטאלן פאר דינסט-מיידלאך און בעל-מלאכה נעזעלן...

און דער קריזיס האט אזוי אנגעהאלטן כסדר, ביז אין ניו-יארק אליין זיינען אויסגעוואקסן פערצן גרויסע אידישע טע-אטערס, מיט בודזשעטן פון שווערע הונ-דערטער טויזנטער דאלאר א יאר.

גוטע טעאטערס צי שלעכטע טעא-טערס, — אבער ווענן זיי האט זיך עס געהאנדלט, און זיי האבן עס כסדר גע-פאכעט מיט דער נשמה און געשראקן דעם עולם מיט אונטערגאנג.

אבער מען האט אזוי לאנג גערעדט ווע-גען דעם קריזיס, ביז מען האט זיך פארט דערגעדט.

ערשט מיט אייניקע וואכן צוריק האט די אקטיארן ווייניג באטראכט די פרא-גע פון איינגיין אויף קלענערע גע-האלטן, ווייל זיי האבן דערפילט, אז די אידישע טעאטערס זיינען טאקע אויף גרויסע צרות.

און איצט — צוויי קאטאסראפעס אין צוויי טעג צייט: דער זעלבסטמארד פון דער פארוואלטער פון נעשאנאל טעאטער, צוליב שלעכטע געשעפטן, און די שלי-סונג פונ'ם פיפלס טעאטער, איינס פון די בייכסטע אידישע טעאטערס אין ניו-יארק, וואו עס האט געשפילט לודוויג זאץ, אשטר דער טאלאנטפולסטער אקטי-אר פון דער אידישער בינע.

***

איצט מוזן מיר שוין גלויבן, אז דאס אידישע טעאטער מאכט טאקע דורך א שווערן קריזיס.

און באלד, נאטירלאך, וועט מען עס פארבינדמיט דער פראגע פון דער אי-דישער שפראך, און די שונאי-אידיש וועל-לען זיך רייבן די הענט מיט צופרידי-הייט: אט, מיר האבן דאך געזאגט אז אידיש גייט אונטער!

די מעשה אבער איז, אז מיר האבן מיט זיך געבראכט אהער אונזער קליינ-שטעטלדיקע קורצזיכטיקייט, און מיר זיינען ניט געווייזט געווארן צו קוקן ווי-טער ווי אונזער איינענער שמאלער הא-ריזאנט.

און פאסירונגען און דערשיינונגען זיי-נען מיר געווייזט געווארן צו דערקלער, זיי זאלן באדעטיקן אונזערע טעריעס.

דער אמת איז, אז דער טעאטער קרי-זיס איז גארנים קיין ריין אידישער ענין. דאס ענגלישע טעאטער מאכט אויך דורך א שווערן קריזיס, און קיינער וועט דאך ניט זאגן, אז דאס איז דערפאר וואס די ענגלישע שפראך איז אלטער.

מיר דארפן ווייס מיט גיין נאך ביי-שפילן. ביי אונז אין ווייניפעג מאטערט זיך איין איינציק ענגליש טעאטער, ניט ווייניקער ווי דאס אידישע טעאטער. און אפילו די גאסטראלירנדיקע טרופעס אין וואקער טעאטער ווערן אלץ זעלטענערע געסט.

נאטירלאך, מוז די לאנג פונ'ם אידי-שען טעאטער בכלל זיין נאך שווערער: פון זיין באשריינקטן קרייז פון באזוכער ציט נאך דאס ענגליש טעאטער אפ גאר א גרויסן פראצענט.

***

בכלל זיינען גערעכנט די טעאטער פאר-וואלטער, וואס זאגן, אז לערנען גייט מען אין א בית-מדרש, און אין טעאטער גייט מען אמוזירן זיך, — כאטש מיר מיינען, אז אמת'ע קונסט קאן פארשאפן העכע-רען פארגעניגן, ווי שונד.

אט האבן מיר א ביישפיל פון "הבי-מה", נאנץ אמעריקע האט געקאכט מיט'ן אנקוס פון מאסקווער "הבימה" קיין ניו-יארק: איין קליינקייט, העברייאיש קונסט-טעאטער!

און וויפיל העברייאיסטן האבן זיך עס געפונען צו שטיצן דעם העברייאישן טע-אטער? די "הבימה" איז זיך צעפאלן כמעט אזוי שנעל, ווי זי האט באטראָפן דעם אמעריקאנער באדן:

אין טעאטער גייט מען ניט פון מצוה וועגן.

מיר, אמוזירן זיך האט דער עולם אנ-געהויבן בעסער גיין אין דער קינא, וואו עס קאסט ביליקער און וואו מען באַ-דעסטיקט ניט דעם דיינקונג אפאראט.

און איצט איז געקומען די "טאקי", וואס האט נאך שטארקער אויפגעטריי-סעלט די זיילן פונ'ם לענינטמען טעא-טער.

***

די "מואוויי" און די "טאקי" זיינען, ווי עס זעט אויס, מער צונעפאסט צום נעשמאק פונ'ם עולם, ווי דאס לעבעדיקע טעאטער.

אגב האבן זיי שוין אליין געהאט א ווירקונג אויף דעם עולם'ס נעשמאק, און די טעאטערס, מיט זייערע לייכטע אויפ-פירונגען, האבן געהאלפן גראבן פאר זיך אליין א קבר, — באלד ווי לייכטע אויפ-פירונגען, קאן די מעכאניזירטע קונסט דאס געבן מיט א ברייטערער האנט און ביליקער.

אגב ליידן די אמעריקאנער טעאטערס, די אידישע איינגעשלאסן, פונ'ם "סטאר סיסטעם", וואס צווינגען די טעאטער פארוואלטונגען צו צאלן ריזיקע געהאלטן צו איינציקע קינסטלער, וואס עסט אויף זייערע גאנצע הכנסות און נעמט ביי זיי אפ די כחות צו אויסהאלטן דעם שטורם.

***

אבער אויך אין אייראפע אין די לאנג פונ'ם טעאטער גוט קיין גלענצנדיקע.

א ראיה, אין אייניקע לענדער מוז דאס בעסערע טעאטער סובסידירט ווע-רען פון דער מלוכה, — ווי ביי אונז ווערן די באפאלאס און די אינדיאנער באַ-שיצט פון דער מלוכה, כדי זיי זאלן ניט

(שלוס אויף לעצטער זייט)

אנב - אורחא

פון מארס

דער קריזיס אין אידישן טע-אטער

ווענן דעם קריזיס אינ'ם אידישן טע-אטער רעדט מען שוין לאנג, — אפשר נאך פון די ערשטע יארן פונ'ם מאדערנ-נעם אידישן טעאטער, ווען די צונויפגע-שטוקעוועטע טרופעס פלעגן ארומפארן איבער די אידישע שטעטלאך און פלעגן שפילן "טריאטער" אין שטאלן פאר דינסט-מיידלאך און בעל-מלאכה נעזעלן...

און דער קריזיס האט אזוי אנגעהאלטן כסדר, ביז אין ניו-יארק אליין זיינען אויסגעוואקסן פערצן גרויסע אידישע טע-אטערס, מיט בודזשעטן פון שווערע הונ-דערטער טויזנטער דאלאר א יאר.

גוטע טעאטערס צי שלעכטע טעא-טערס, — אבער ווענן זיי האט זיך עס געהאנדלט, און זיי האבן עס כסדר גע-פאכעט מיט דער נשמה און געשראקן דעם עולם מיט אונטערגאנג.

אבער מען האט אזוי לאנג גערעדט ווע-גען דעם קריזיס, ביז מען האט זיך פארט דערגעדט.

ערשט מיט אייניקע וואכן צוריק האט די אקטיארן ווייניג באטראכט די פרא-גע פון איינגיין אויף קלענערע גע-האלטן, ווייל זיי האבן דערפילט, אז די אידישע טעאטערס זיינען טאקע אויף גרויסע צרות.

און איצט — צוויי קאטאסראפעס אין צוויי טעג צייט: דער זעלבסטמארד פון דער פארוואלטער פון נעשאנאל טעאטער, צוליב שלעכטע געשעפטן, און די שלי-סונג פונ'ם פיפלס טעאטער, איינס פון די בייכסטע אידישע טעאטערס אין ניו-יארק, וואו עס האט געשפילט לודוויג זאץ, אשטר דער טאלאנטפולסטער אקטי-אר פון דער אידישער בינע.

***

איצט מוזן מיר שוין גלויבן, אז דאס אידישע טעאטער מאכט טאקע דורך א שווערן קריזיס.

און באלד, נאטירלאך, וועט מען עס פארבינדמיט דער פראגע פון דער אי-דישער שפראך, און די שונאי-אידיש וועל-לען זיך רייבן די הענט מיט צופרידי-הייט: אט, מיר האבן דאך געזאגט אז אידיש גייט אונטער!

די מעשה אבער איז, אז מיר האבן מיט זיך געבראכט אהער אונזער קליינ-שטעטלדיקע קורצזיכטיקייט, און מיר זיינען ניט געווייזט געווארן צו קוקן ווי-טער ווי אונזער איינענער שמאלער הא-ריזאנט.

און פאסירונגען און דערשיינונגען זיי-נען מיר געווייזט געווארן צו דערקלער, זיי זאלן באדעטיקן אונזערע טעריעס.

דער אמת איז, אז דער טעאטער קרי-זיס איז גארנים קיין ריין אידישער ענין. דאס ענגלישע טעאטער מאכט אויך דורך א שווערן קריזיס, און קיינער וועט דאך ניט זאגן, אז דאס איז דערפאר וואס די ענגלישע שפראך איז אלטער.

מיר דארפן ווייס מיט גיין נאך ביי-שפילן. ביי אונז אין ווייניפעג מאטערט זיך איין איינציק ענגליש טעאטער, ניט ווייניקער ווי דאס אידישע טעאטער. און אפילו די גאסטראלירנדיקע טרופעס אין וואקער טעאטער ווערן אלץ זעלטענערע געסט.

נאטירלאך, מוז די לאנג פונ'ם אידי-שען טעאטער בכלל זיין נאך שווערער: פון זיין באשריינקטן קרייז פון באזוכער ציט נאך דאס ענגליש טעאטער אפ גאר א גרויסן פראצענט.

***

בכלל זיינען גערעכנט די טעאטער פאר-וואלטער, וואס זאגן, אז לערנען גייט מען אין א בית-מדרש, און אין טעאטער גייט מען אמוזירן זיך, — כאטש מיר מיינען, אז אמת'ע קונסט קאן פארשאפן העכע-רען פארגעניגן, ווי שונד.

אט האבן מיר א ביישפיל פון "הבי-מה", נאנץ אמעריקע האט געקאכט מיט'ן אנקוס פון מאסקווער "הבימה" קיין ניו-יארק: איין קליינקייט, העברייאיש קונסט-טעאטער!

און וויפיל העברייאיסטן האבן זיך עס געפונען צו שטיצן דעם העברייאישן טע-אטער? די "הבימה" איז זיך צעפאלן כמעט אזוי שנעל, ווי זי האט באטראָפן דעם אמעריקאנער באדן:

אין טעאטער גייט מען ניט פון מצוה וועגן.

מיר, אמוזירן זיך האט דער עולם אנ-געהויבן בעסער גיין אין דער קינא, וואו עס קאסט ביליקער און וואו מען באַ-דעסטיקט ניט דעם דיינקונג אפאראט.

און איצט איז געקומען די "טאקי", וואס האט נאך שטארקער אויפגעטריי-סעלט די זיילן פונ'ם לענינטמען טעא-טער.

***

די "מואוויי" און די "טאקי" זיינען, ווי עס זעט אויס, מער צונעפאסט צום נעשמאק פונ'ם עולם, ווי דאס לעבעדיקע טעאטער.

אגב האבן זיי שוין אליין געהאט א ווירקונג אויף דעם עולם'ס נעשמאק, און די טעאטערס, מיט זייערע לייכטע אויפ-פירונגען, האבן געהאלפן גראבן פאר זיך אליין א קבר, — באלד ווי לייכטע אויפ-פירונגען, קאן די מעכאניזירטע קונסט דאס געבן מיט א ברייטערער האנט און ביליקער.

אגב ליידן די אמעריקאנער טעאטערס, די אידישע איינגעשלאסן, פונ'ם "סטאר סיסטעם", וואס צווינגען די טעאטער פארוואלטונגען צו צאלן ריזיקע געהאלטן צו איינציקע קינסטלער, וואס עסט אויף זייערע גאנצע הכנסות און נעמט ביי זיי אפ די כחות צו אויסהאלטן דעם שטורם.

***

אבער אויך אין אייראפע אין די לאנג פונ'ם טעאטער גוט קיין גלענצנדיקע.

א ראיה, אין אייניקע לענדער מוז דאס בעסערע טעאטער סובסידירט ווע-רען פון דער מלוכה, — ווי ביי אונז ווערן די באפאלאס און די אינדיאנער באַ-שיצט פון דער מלוכה, כדי זיי זאלן ניט

(שלוס אויף לעצטער זייט)

יעווסעקציע ווערט אויפגעלייזט

קאמוניסטישע ארבעט צווישן אידן וועט אנגעפירט ווערן די-רעקט פון צענטראל קאמיטעט, לויט ראיעלער אינפארמא-ציע פון "אימא". — ווערט באטראכט ווי א גרויסע ישועה פאר אידן.

מאסקווע, פעב. 13 (איטא).— דער צענטראל קאמיטעט פון דער קאמוניסטי-שער פארטיי האט באשלאסן אויפצולייזן די יעווסעקציע, ווי דער איטא איז גע-ווארן באקאנט, פון ראיעלע קוואלן.

די ליקווידאציע ווערט שוין דורכגע-פירט אין פארלויף פון דער וואך. לויט'ן באשלוס, וועט די קאמוניסטישע ארבעט צווישן די אידן פון איצט אן אנגעפירט ווערן פון צענטראלן קאמיטעט פון קאר-מוניסטישער פארטיי דירעקט, באשטי-מענדיק א ספעציעלן אינסטרוקטאר פאר דעם דאזיקן צוועק.

דער דאזיקער באשלוס ווערט באר-טראכט ווי א גוואלדיקע ישועה פאר דער אידישער באפעלקערונג. אויף גוויסע עס איז שויך איך עקאנאמישער לאגע, ווייל אינ'ם באשלוס ווערט קלאר געזאגט, אז צווישן דער קאמוניסטישער פארטיי און דער סאוועט רעגירונג. דאס הייסט, דער ספעציעלער אינסטרוקטאר איז אוזטאראר זירט צו האבן צו טאן בלויז מיט קאמו-ניסטישע פארטיי ענינים, אבער ניט אריינצומישן זיך אין די דעקרעטן פונ'ם "צק" אדער פונ'ם "סאווארקאם", ווי די יעווסעקציע האט געטאן ווען זי האט פארטראטן די אידישע אינטערעסן.

ווייניפעג עלעקטריק פא-דערט העכערע "פעירס"

פארלאנגט פון סיטי קאונסיל דערלייבעניש צו העכערן סטריט קאר פעירס, אדער צו באפרייען זי פון געוויסע שטייערן

עדוואַרד ענדערסאן, קיי. סי. פרעזי-דענט פון דער ווייניפעג עלעקטריק ריילי-וויי קא., איז נעכטן אויפגעטראטן פאר דער "פאבליק סייפטי קאמיטע" און האט פארלאנגט, אז די קאמפאני זאל באפרייען ווערן פון "פייוועניג טשאר-דזשעס" (קאסטן פון איבערבראקירן די נאסן ביי די רעלסן) און פון דעם פינף פראצענט שטייער אויף איר "גראס" איינגאמע, ווי אויך די אפשאפונג פון 5-סענטיקן זונטאג-"פעיר", און פון די רויטע מיקעטס. די קאמפאני, האט ער געזאגט, פארדינט ניט גענוג אויף איר אינוועסטמענט צו דערלויבן וועלכע ס'איז קאפיטאל אויסגאנג דאס יאר.

אין פאל אויב דער פארשלאג זאל זיין ניט אנגענומען, שלאגט מר. ענדערסאן פאר דעם איינפיר פון א שטענדיקן 7 סענט פעיר, אן ספעציעלע קאנצעסיע, אויסער קינדערשע טיקעטס, וואס זאלן פארבלייבן צו אכט פאר א קוואדער.

מר. ענדערסאן האט דערקלערט, אז צוליב דעם וואוקס אין דער צאל פון אור-טאמאביל, טרייבט איצט די קאמפאני אן די סטריט קארס אויף בילליקער ווי קאסט, ווען מען רעכנט צו די פראצענטן אויפ'ן אינוועסטירטן קאפיטאל. איבער גאנץ אמעריקע, האט ער געזאגט, איז דא א טענדענץ צו העכערן "סטריט-קאר פעירס".

די קאמפאני, האט ער געזאגט, מאכט איצט בלויז פיר פראצענט אויף איר קאפיטאל. זי קאן ניט שניידן אירע אויסגאבן, ווייל פון די צוויי מיליאן 800 טויזנט דאלאר אויסגאבן א יאר גייט 1 מיליאן מיט 800 טויזנט דאלאר אויף שכירות. די דאזיקע לאגע מאכט זייער שווער פאר דער קאמפאני צו קרי-גען פרישע קאפיטאלן פאר נייע אויסגאַ-בען.

מר. ענדערסאן האט אויך אנגעגעבן א פלאן, אז די קאמפאני וואלט אפשר איינגעפירט א ספעציעלע באס באדיינונג אויף א דריי-מייל ראדיוס פון פאר-טעדזש און מיין, אויף א "פעיר" פון אן ערך צען סענט.

די קאמיטע האט באשלאסן צו אי-בערגעבן די פראגע צום סיטי קאונסיל.

סענסאציע זוכער שטראפירט פאר אונטערוואַרפן כלומרשטדיקע באמבע

לאנדאן, פעב. 13. — שלשה דברים בעולם: סענסאציעס, סענסאציעס און — סענסאציעס. א צייט אזא! און אויב עס וועט נאך ליינער אנהאלטן אט דער דאזיקער סענסאציע נייסט וואס האט איצט ארומגעכאפט די גאנצע וועלט, איז ניט אויסגעשלאָסן אז קינדער אין די וועלט וועלן ניט נעמען ברוסט אין מויל ביז עס וועט ניט קומען א צייטונגס רעפארטער און וועט ניט באַ-שרייבן ווי אזוי זיי זוינען.

פריינץ בינגס, 21 יאר אלט און א ליי-דענשאפטלאכער סענסאציע-יענער האט באצאלט אין א היגן גערייכט הונדערט דאלאר שטראף פאר ניט חשק צו שאפן סענסאציעס אויף א זאנדערבארן אופן.

דער דאזיקער בחור האט מיט צען טעג צוריק אונטערגעלייגט אין ברייטשן מוזיי אזא סארט "באמבע", א בלעכענע פושקע, אנגעשטאפט מיט קיס און מיט צוויי, און א האלב אונצעס אויפריים שטאף, ווייל ווייז געגומען פון פייער ווערק, וואס האט אין א משך פון א גע-וויסער צייט געזאלט עקספלאדירן. אבער דאס אנטדעקן די באמבע אין צייט האט צעשטערט זיינע סענסאציאנעלע חלומות און ער איז סוף כל סוף ארייננגעפאלן אין די הענט פון גערעכטיקייט.

אין גערייכט האט דער סענסאציע-טרייבער דערקלערט, אז ער האט מיט זיין "באמבע" ניט געמיינט קיין שלעכטס, ער האט בלויז געוואלט שאפן א סענסא-ציע, און אזוי ווי ער איז געווען גרייט מיט א סענסאציאנעלן באריכט פאר די צייטונגען ביי דעם ערשטן מאמענט נאך דער אויפרייסונג, ווען עס וואלט געקו-מען צו דעם, וואלט ער אויך געקאנט ווערן דער סענסאציאנעלסטער זשורנאליסט פון טאג און דורך דעם זכות, וואל ער גע-קאנט ווערן א צייטונגס מענש — וואס דאס איז איינגעלאך זיין גרעסטע אמבי-ציע.

אבער ביז וואנען ער וועט רייד ווערן פון זיין סענסאציאנעלער זשורנאליסטיק, האט ער געמוזט באצאלן פון זיינע "פראסטע" פארדינסטן א גאנצן הונדער-טער, אז ניט, וואלט ער געמוזט גיין אויף צוויי מאנאטן אין חד-גדיא אריין.

—(::)—

אין קווינס טעאטער

מארגן, פרייטאג און שבת אוונט, פירט אויף די קווינס טעאטער טרופע, צום ערשטן מאל אין ווייניפעג "א חתונה אין פריזאן", שפאנענדע מעלא-ראמע אין 3 אקטן, מיט לואיס קרעמער, פלארענס וויינס און מארים אוישעראין די הויפט ראלן.

לויט א מעלדונג פון דער פארוואלטונג האט זיך פלארענס וויינס אויסגעצייכנט אין איר ראל אין דער דאזיקער מעלא-דראמע, געשפילט אין ניו-יארק, א י ן האפקינסאן טעאטער, און די קווינס טע-אטער טרופע פארזיכערט אז די דאזיקע אויפפירונג וועט אויסגעמען ביי קווינס טעאטער פאטראניזירער.

איז שערי-צדק שול

מארגן (פרייטאג) אוונט וועט רבי סא-לאמאן פרענק ריידן אין שערי-צדק שול אויף דער טעמע: "יהודה מאנגעס — פארדעטער אדער נביא אין ישראל". די נאטס-דינסט אין שול פאנגט זיך אן פונקט 8 אוונט. חזן קאסטנער דאוונט ביים עמוד. אלע זיינען איינגעלאדן.

פאשיסטישער זשורנאליסט געטויט אין באמבע אויפריים אין רעדאקציע

רוים, פעב. 12. — גווידא נערי, גוט-קירט געווארן פאר דעם מאמענט ווען ער האט געדארפט אנקומען אין רעדאקציע. קאמוניסטן, אנטי-פאשיסטן און יוגא סלאוון זיינען זייער אקטיוו אין דעם געגנט, און דער חשד פון ווארפן די באמ-בע פאלט אויף איינער פון די דריי גרו-פעס. פאשיסטן און קאראבינערן נישטערן אין די הענט פון גערעכטיקייט.

אין עקספלאזיע איז פאראורזאכט גע-ווארן פון א באמבע, וואס האט פאקטיש פארניכטעט די געביידע. גראף נאראדוני סאלאדיני, רעדאקטאר פון דער צייטונג, האט זיך קיים גערעטעט פון דער עקס-פלאזיע, וואס איז קאנטיק אויסגעמאר-בעט שטערבלאך פארוואונדעט געווארן אין דער עקספלאזיע אין דער רעדאקציע פון דער פאשיסטישער צייטונג "פאפאלא די טריעסט", פון טריעסט. נאך פיר אנ-געשטעלטע אין דער רעדאקציע זיינען פארוואונדעט געווארן.

די עקספלאזיע איז פאראורזאכט גע-ווארן פון א באמבע, וואס האט פאקטיש פארניכטעט די געביידע. גראף נאראדוני סאלאדיני, רעדאקטאר פון דער צייטונג, האט זיך קיים גערעטעט פון דער עקס-

22 טויזנט סטרייקנדי-קע שניידער היינט צו-ריק ביי דער ארבעט

ניו-יארק, פעב. 12 (איטא).— 22 טויז-זענט פון די 30 טויזנט דרעס מאכער סטרייקערס קערן זיך אום צו דער אר-בעט מארגן, דאנערשטאג, נאכדעם ווי דער קאנטראקט צווישן די באלעבאטים און דער יוניאן איז אפיציעל אונטער-געשריבן געווארן היינט נאכמיטאג אין מעיארס אפיס, אין סיטי האל.

אכט טויזנט ארבעטער זענען פאר דעם סטרייק קעגן ניט-יוניאן סווטש שעפער, מיט'ן צוועק צו צווינגען זיי אריינצו-טרעטן אין מאנופעקטשורערס אסאסיאי-שאן און אנצונעמען זייער אפמאך מיט דער יוניאן, אדער זיי זאלן שליסן באַ-זונדערע קאנטראקטן מיט דער יוניאן.

—(::)—

אין שערי-צדק שול

מארגן (פרייטאג) אוונט וועט רבי סא-לאמאן פרענק ריידן אין שערי-צדק שול אויף דער טעמע: "יהודה מאנגעס — פארדעטער אדער נביא אין ישראל". די נאטס-דינסט אין שול פאנגט זיך אן פונקט 8 אוונט. חזן קאסטנער דאוונט ביים עמוד. אלע זיינען איינגעלאדן.

אידן געממיתט און אידישע געשעפטן צעפלינדערט אין קישענעוו

זעקס אידישע קראמען פולשטענדיק פארניכטעט

ווין, פעב. 12 (איטא).— לויט די צאל אידישע געשעפטן, און אויף די קאַ-פע וועגעציע, וואו זיי האבן געקומען אונטער מי-טאג צייטונגען, זיינען לעצטן אוונט אין קישינעוו. דורכגעפירט געווארן אנטי-שון צעאומיטן'דיק ארום 150 אידישע געשעפטן. דערנאך האבן זיי דורכגעפירט אן אנטי-סעמיטישע דעמאנסטראציע איבער די נאסן.

די זשאנדארמעריע האט זיך אנגע-שטריינגט ניט צו דערלאזן די פארשפריי-טונגן פון די אומרוען, אריעסטירנדיק אייניקע סטודענטן.

די אידישע באפעלקערונג פון שטאט איז אין א פאניש צושטאנד.

ווייטערדיקע עסטרייכער באריכטן לויט, אז א דרינגענדיקע זיצונג פונ'ם אידישן ראט איז פארראפן געווארן אין קישינעוו, צו באטראכטן די פראגע פון שוץ-מיטלען קעגן די פאגראמשטשיקעס.

אין די נעכטיקע ראיאטן זיינען זעקס אידישע קראמען פולשטענדיק פארניכ-טעט געווארן.

בוקארעסטער סטודענטן זיי-נען גרייט צו דעמאנסטראציע

בוקארעסט, פעב. 12 (איטא).— בור-קארעסטער סטודענטן פלאנעווען צו אר-גאניזירן א דעמאנסטראציע איז שטאט. די פאליציי דאס צוליב פארזיכטיקייט ווענן אוועקגעשטעלט פאליציי וואכן ארום אלע שולן. דער אידישער קהלה געביידע און אויף ביים הויז פונ'ם קהלה פארציערט, בערקאוויץ.

די רעגירונג האט אויף באפוילן אפ-צוזיינן די פייערלאכע עפענונג פונ'ם אידישן סעמינאר, כדי צו פארלייכטערן איר אויפגאבע אנצוהאלטן ארדענונג.

פאלקס געצייג קאמפיין קאנפערענץ באשליסט אנצוגיין מיט דער ארבעט

די קאנפערענץ פון פאלקס געצייג קאמפיין קאמיטעט פון די דעקלאסירטע אירן אין הוסלאנד, האט לעצטן זונטאג, פעברואר 9טן, באשלאסן:

1. אז די ארבעט פון זאמען פאנדז פאר די דעקלאסירטע אירן, ווערנדיק באַ-טראכט פאר בלויז אן אנפאנג פון מער אינטענסיווער ארבעט אין חילף זאל ווייטער אנגעפירט ווערן אויף א משך פון ווייניקסטן פיר יאר, אין אַ-קלאנג מיט די פלענער אנגענומען אויף דער נאר וואס אפגעהאלטענער קאנווענ-שאן אין ניו-יארק.

2. אז די חילף זאל גיין פאר די אידן אין אלע מזרח אייראפייאישע לענדער, איינשליסנדיק סאוועט רוסלאנד.

3. אז דער נאמען פון דער ארגאניזא-ציע זאל זיין: "פאלקס חילף ארגאניזא-ציע פאר די אירן אין מזרח אייראפיי-אישע לענדער און סאוועט רוסלאנד".

4. אז דער געגנער כאראקטער און פארמע פון דער פערמאנענטער ארבעט זאל באשטימט ווערן אזוי שנעל ווי עס וועלן אנקומען אפיציעלע מיטטיילונגען און באריכטן פון דער הויפט ביורא פון "ארט" אין ניו-יארק, ווענן דער נאר וואס פארענדיקטער קאנווענשאן.

5. אז די פארמע פון א פערמענע-טען כארארטער זאל זיין דאס אנשליסן זיך אלס אקטיווע מיטגלידער פון אלע אירן אין אמעריקע.

6. אז א דאנק זאל אויסגעדריקט ווע-רען צו "דאס אידישע ווארט" פאר דעם פרייוויליגן אנבאט פון לאנן האלטן די פארזאמלונגען און ציצונגען פון קאמי-טעט אין זייער אפיס אומזיסט.

7. אז א דאנק זאל אויסגעדרוקט ווע-רען צו די מערב קאנאדער אידן און די אידישע ישובים וועלכע האבן זיך שוין אזוי ווארים אפגערופן אויף דעם אויפרוף צו העלפן אין האבן צוגעשיקט זייערע ביישטייערונגען אין אז די אנדערע ישו-בים און יחידים זאלן געבעטן ווערן צו צושיקן וואס שנעלער זייערע ביישטיי-ערונגען, ווייל דער רוף פאר חילף איז זייער דרינגענדיק און דער קאמיטעט וויל אוועקשיקן וואס מער געלט.

8. אז עס זאל באלד אוועקגעשיקט ווערן די סומע פון 5 1הונדערט דאלאר קיין ניו-יארק, פון די געלדער וועלכע זיי-נען שוין געזאמלט געווארן און וועלכע זיינען איצט פאראן אין קאסע.

9. אז עס זאל דערווייטל ווערן א פערמאנענטער עקזעקוטיוו קאמיטעט וועל כער זאל אנפירן די וויטערדיקע אר-בעט.

עס איז באשלאסן געווארן אז אלע וואס זיינען געווען אנוועזנט אויף דער קאנ-פערענץ זאלן פארמירן דעם נייעם אלגע-מיינעם ארבעטסקאמיטעט פון דער חילף ארגאניזאציע.

די פאלגנדיקע זיינען דערווייטל גע-ווארן צום אינערן קאמיטעט:

דר. ה. מ. דזשעגאף, פארזיצער; ר. א. טשערניאק, וויצע-פארזיצער; א. ר. באראדיצקי, קאסירער; דר. ח. גרינבערג, ערן-סעקרעטער; ר. קליפער, עקזעקו-טיוו סעק., מרס. דזשעגאף, מרס. עלקין מרס. וויקטאר, מ. עלקין און יוסף פריי-דין אלס מיטגלידער פונ'ם אינערן קאַ-מיטעט.

עס איז פארגעלעגן געווארן דער פי-נאנציעלער באריכט און ער איז גוט גע-היינסן געווארן. אויף האט מען באשטימט א קאמיטעט צו פאטראלירן די ביכער און צו לאזן דרוקן דעם פינאנציעלן באריכט און אלע רשימות אין "דאס אידישע ווארט".

סאסקאטשעוואן וועט פארבאטן רע-ליגיעזע עמבלעמען אין די שולן

רעדזשיינע, סאסק., פעב. 13. — פרע-סקול טראנדיק די קליידער פון גייסט-לאכע פון וועלכער ס'איז רעליגיע אדער גלויבן. א לערער וואס טרעט איבער דעם געזעץ זאל באשטראפט ווערן מיט א סומע ניט איבער פופציק דאלאר און זאל, נאכן פארלירן זיין לערער סערטי-פיקאט.

ענלאכע שטראפן ווערן אויף ארויפגע-לייגט אויף "סקול טראסטיס" וואס טרע-טען איבער דעם דאזיקן געזעץ.

דער געזעץ איז געצילט קעגן קאטאליקן.

ראבינאט געבעטן אפצוהיטן זיך פון געבן חופה וקדושין צו אומבאקאנטע פערזאנען פון אויסלאנד

וואַרשע, פעב. 12 (איטא).— דער קאַ-מיטעט צ ובאקעמפן וויסע שקלאפעריי האט געבעטן דעם ראבינאט צו זיין זייער פארזיכטיק ווען מען הייראט א פארל וווא ספארט קיין אויסלאנד, באזונדערס ווען דער חתן איז אן אויסלענדישער. די מאכט איז אויך געבעטן געווארן בע-טראכט פאר בלויז אן אנפאנג פון בי-מער אינטענסיווער ארבעט אין חילף זאל ווייטער אנגעפירט ווערן אויף א משך פון ווייניקסטן פיר יאר, אין אַ-קלאנג מיט די פלענער אנגענומען אויף דער נאר וואס אפגעהאלטענער קאנווענ-שאן אין ניו-יארק.

2. אז די חילף זאל גיין פאר די אידן אין אלע מזרח אייראפייאישע לענדער, איינשליסנדיק סאוועט רוסלאנד.

3. אז דער נאמען פון דער ארגאניזא-ציע זאל זיין: "פאלקס חילף ארגאניזא-ציע פאר די אירן אין מזרח אייראפיי-אישע לענדער און סאוועט רוסלאנד".

4. אז דער געגנער כאראקטער און פארמע פון דער פערמאנענטער ארבעט זאל באשטימט ווערן אזוי שנעל ווי עס וועלן אנקומען אפיציעלע מיטטיילונגען און באריכטן פון דער הויפט ביורא פון "ארט" אין ניו-יארק, ווענן דער נאר וואס פארענדיקטער קאנווענשאן.

5. אז די